Stockholms läns landsting

25

Yttrande över motion 2017:73 av Petra Larsson (S) och Victor Harju (S) om digitala hälsokontrollen i Stockholms läns landsting (SLL)

HSN 2018-0077

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Allmänmedicin och geriatrik
Sofia Clarin

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-10-11

HSN 2018-0077

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2017:73 av Petra Larsson (S) och Victor Harju (S) om digitala hälsokontrollen i Stockholms läns landsting (SLL)

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över digitala hälsokontroller. I motionen föreslår Petra Larsson (S) och Victor Harju (S) att förvaltningen ska justera förfrågningsunderlaget för vårdval husläkarverksamhet med basal hemsjukvård i syfte att ge varje mottagning i uppdrag att regelbundet kalla sina listade patienter till hälsosamtal samt att möjligheten skall finnas att genomföra dessa digitalt via 1177.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2017:73 av Petra Larsson (S) och Victor Harju (S)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i programberedning för vårdval.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

I enlighet med fullmäktiges budgetbeslut för 2018 ska patientens kontakt med vården moderniseras med fler och enklare kontaktvägar för

tidsbokning såväl som vårdmöten. Digital tillgång till vård innebär att landstingets invånare ska ges möjlighet att välja hur de vill kontakta vården, där fysiska besök och e-tjänster, telefon eller videobesök ska ses som naturliga delar av vårdutbudet. Som en del i arbetet med att införa digitala vårdmöten har förvaltningen från och med den 1 januari 2018 möjliggjort för husläkarmottagningar med basal hemsjukvård att få ersättning för videomöten. Ersättningen utgår när videomötet ersätter ett fysiskt besök och utförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal samt socionom. Det finns således möjlighet för patienter att idag genomföra ett läkarbesök via telefon, surfplatta eller via dator. Omkring 35 husläkarmottagningar med basal hemsjukvård som har avtal med Stockholms läns landsting erbjuder idag videomöten och fler planerar att starta under hösten. Videomötet kan dock inte i dagsläget anslutas via 1177. Vidareutvecklingsarbete för de nationella e-tjänsterna på 1177 pågår men under tiden ska varje husläkarmottagning anmäla ett avsteg från integrering med 1177 gällande videotjänster.

I förfrågningsunderlaget för husläkarverksamhet med basal hemsjukvård 2018 ingår det i uppdraget att ”uppmärksamma personer med ohälsosamma levnadsvanor (avseende tobaksbruk, riskbruk alkohol, otillräcklig fysisk aktivitet och ohälsosamma matvanor) och erbjuda åtgärd enligt regionalt vårdprogram för hälsofrämjande levnadsvanor.” Förvaltningen införde den 1 januari 2016 en förändrad ersättningsmodell för husläkarverksamhet med basal hemsjukvård. Den nya ersättningsmodellen innehåller ekonomiska incitament för att stimulera den fortsatta utvecklingen av husläkarverksamhetens hälsofrämjande och förebyggande arbete genom extra ersättning för rådgivande och kvalificerade rådgivande samtal vad gäller ohälsosamma levnadsvanor.

Inom ramen för vårdval husläkarverksamhet med basal hemsjukvård finns också ett befolkningsinriktat hälsofrämjande tilläggsuppdrag i socialt och ekonomiskt utsatta områden. I dagsläget bedrivs tilläggsuppdraget på sex husläkarmottagningar i länet. Uppdraget består av uppsökande verksamhet i närområdet med fokus på att nå patientgrupper som sällan kontaktar vården. Uppdraget omfattas också utav att informera befolkningen om kopplingen mellan levnadsvanor och hälsa. En revidering och utveckling av det befolkningsinriktade hälsofrämjande tilläggsuppdraget pågår där möjligheten att utöka uppdraget undersöks. Det finns i dagsläget inga planer på att inkludera digitala hälsosamtal för listande patienter. Tidigare gavs vårdgivare ersättning för hälsosamtal till 75-åringar. Omkring hälften av patienterna i målgruppen tackade ja till dessa samtal.

I yttrande över motion 2016:35 av Gunnar Sandell (S) (2017-02-21) om att öka invånarnas hälsa genom hälsosamtal hänvisar handläggaren till en utredning och kartläggning av internationella och nationella erfarenheter av hälsoundersökningar och hälsosamtal som förvaltningen gjorde 2015. Den rapporten påvisar goda resultat och ett stöd för att hälsokontroller kombinerat med hälsosamtal kan löna sig. Den slutsatsen bygger på en utvärdering som gjorts på Västerbottens läns hälsosamtal. Handläggaren menar också att möjligheten att regelbundet erbjuda hälsosamtal till riktade patientgrupper bör utredas mer noggrant. I mars 2018 togs en rapport fram, ”Resursbehov för erbjudande av hälsosamtal till valda åldersgrupper av vuxna invånare i Stockholms läns landsting”, på uppdrag av hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Några av slutsatserna i rapporten pekar på att det finns en vinst av att införa hälsosamtal men att det bör införas i etapper och till att börja med i ett avgränsat geografiskt område. Det bedöms också behövas ekonomiska resurser i form av metod- och kompetensstöd, inklusive IT stöd. Dessa behöver skapas och förvaltas för att på bästa sätt utforma ramar för genomförande av hälsosamtal anpassade för Stockholms läns landsting invånare.

Förvaltningen gör också bedömningen att patientsäkra och resurseffektiva metoder behöver arbetas fram och prövas i en liten skala innan digitala hälsosamtal skulle kunna införas som en del av uppdraget i förfrågningsunderlaget för vårdval husläkarverksamhet med basal hemsjukvård. Förvaltningen behöver också säkerställa att dessa insatser når den patientgrupp med störst behov. Resursanalysen visar på att den största andelen patienter som tackar ja till hälsosamtal är högutbildade invånare utan större hälsoproblem.

Sammanfattningsvis finns det idag möjlighet för patienter att dels genomföra ett läkarbesök genom video och det finns också möjlighet för patienter idag att träffa hälso- och sjukvårdspersonal med syfte att uppmärksamma hälsosamma levnadsvanor i form av hälsoinriktade samtal. Förvaltningen har i uppdrag att stimulera införandet av fler digitala tjänster i takt med att dess bedöms uppfylla de krav som finns rörande patientsäkerhet, effektivitet samt evidens och beprövad erfarenhet.

Förvaltningen arbetar utifrån den beslutade budgeten med inriktningen att stärka det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet inom hälso- och sjukvården i Stockholms län. Förvaltningen bedömer löpande vilka insatser som bäst bedöms kunna bidra till att stärka invånarnas hälsa och har idag inga planer på att justera förfrågningsunderlaget i enlighet med det förslag som presenteras i motionen.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Landstingsstyrelsen

Godkänd av Barbro Naroskyin, 2018-10-11

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ankom
Stockholms läns landsting
2017 -12- 05
Dnr LS 2017-1527

MOTION 2017-12-05 2017:73

Motion av Petra Larsson (S) och Victor Harju (S) om digitala hälsokontroller i SLL

Landstinget i Västerbotten har börjat digitalisera sina hälsosamtal. Stockholms läns landsting borde lära av Västerbotten och införa hälsosamtal och då passa på att digitalisera dem direkt.

Västerbottens hälsoundersökning är världens största i sitt slag. Varje år bjuds länets 40-, 50- och 60-åringar in till sin hälsocentral till ett individuellt hälsosamtal med fokus på hälsosamma levnadsvanor. Cirka 70 procent av de inbjudna deltar. I Västerbotten kommer invånarna framöver kunna göra hälsosamtalet med sköterskan som ett videosamtal med hjälp av distansuppkoppling med mobiltelefon, surfplatta eller dator via 1177.se. Men de som vill kan fortfarande boka en tid och träffas på hälsocentralen. Vi Socialdemokrater i Stockholm tror att om hälsosamtal genomfördes digitalt skulle erbjudandet kunna nå ut till ännu fler, västerbottningar så väl som stockholmare.

Vi Socialdemokrater i Stockholms läns landsting har i vår budget förslag på att vårdcentraler ska erbjuda sina listade patienter regelbundna hälsosamtal som en del i arbetet med att förebygga hälsoproblem. Hälsofrämjande och förebyggande insatser genom hela livet, även upp i höga åldrar, har positiva effekter på hälsan och livskvaliteten. Den moderatstyrda alliansen i Stockholm vill inte införa hälsosamtal varken digitala eller fysiska.

Vi socialdemokrater i Stockholm tycker att alla blir vinnare med digitaliserade hälsosamtal; samhällsekonomin, folkhälsan och miljön påverkas positivt. Distanstekniken ger många fördelar. Genom att delta i hälsosamtalet från hemmet, jobbet eller från annan plats slipper vi lägga tid på att resa till sköterskan. Man kan delta, utan att ge

sig ut på oplogade eller isiga vägar, om pendeltåget, bussen eller tunnelbanan är inställt eller helt enkelt vill göra något annat än att resa till och från vårdcentralen. För sköterskan innebär det också en ökad flexibilitet där det blir lättare att anpassa var och när hälsosamtalen ska genomföras.

Med anledning av ovanstående yrkas:

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att justera förfrågningsunderlaget för Vårdval Stockholm (Vårdval husläkarmottagning) i syfte att ge varje vårdcentral i länet i uppdrag att regelbundet kalla sina listade patienter till hälsosamtal samt att möjlighet ska finnas, för de som önskar, att genomföra detta hälsosamtal som ett videosamtal, med hjälp av distansuppkoppling med mobiltelefon, surfplatta eller dator via 1177.se

Stockholm den 5 december 2017

Petra Larsson (S)

Victor Harju (S)